

УДК 35.088.6

Лопушинський Іван Петрович

завідувач кафедри державного управління і місцевого самоврядування
Херсонського національного технічного університету,
доктор наук з державного управління, професор,
заслужений працівник освіти України

Топалова Ельзара Халілівна

професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування,
координатор магістратури публічного управління та адміністрування
Херсонського національного технічного університету,
кандидат наук з державного управління, доцент

**ДО ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 281 «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»**

Анотація. У статті на основі аналізу чинної та перспективної нормативно-правової бази щодо професійного навчання публічних службовців розглядаються питання законодавчого забезпечення реформування системи професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування в Україні. Наводяться основні напрями змін до нормативно-правового забезпечення цього процесу.

Ключові слова: публічна служба, професійне навчання публічних службовців, законодавче забезпечення професійного навчання публічних службовців.

Лопушинский И.П., Топалова Э.Х. К проблеме законодательного обеспечения профессиональной учебы публичных служащих по специальности 281 «Публичное управление и администрирование»

Аннотация. В статье на основе анализа действующей и перспективной нормативно-правовой базы касательно профессиональной учебы публичных служащих рассматриваются вопросы законодательного обеспечения реформирования системы профессиональной учебы государственных служащих и должностных лиц местного самоуправления в Украине. Приводятся основные направления изменений в нормативно-правовом обеспечении этого процесса.

Ключевые слова: публичная служба, профессиональная учеба публичных служащих, законодательное обеспечение профессиональной учебы публичных служащих.

Lopushynskiy I.P., Topalova E.H. To the problem of legislative support of professional learning for public servants specialty 281 "Public administration and management"

Annotation. In the article on the basis of the analysis of the current and prospective regulatory-legal framework concerning professional study of public employees, the issues of legislative support of reforming the system of professional studies of civil servants and officials of local self-government in Ukraine are analyzed. The basic directions of changes in the regulatory support of this process are given.

Keywords: public service, professional education for public servants, the legislative provision of professional learning for public servants.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Ухвалення Верховною Радою України Закону від 01 липня 2014 року №1556-VII «Про вищу освіту» (набув чинності з 06 вересня 2014 року) [3], Закону України від 10 грудня 2015 року №889-VIII «Про державну службу» (набув чинності з 01 травня 2016 року) [5], та Закону України від 09 лютого 2017 року №1848-VIII «Про службу в органах місцевого самоврядування» (повернутий Президентом України 21 березня 2017 року до Верховної Ради для повторного розгляду) [12] спонукало Кабінет Міністрів України, Міністерство освіти і науки України та Національне агентство України з питань державної служби привести свої нормативно-правові акти відповідно до названих законів. На виконання цих законів було видано відповідні постанови Кабінету Міністрів України [1; 7, 11], інші нормативно-правові акти названих вище урядових структур.

Водночас при їх застосуванні вищими навчальними закладами, що здійснюють підготовку публічних службовців, виникли певні законодавчі колізії, які потребують негайного врегулювання, оскільки стан справ, що склався на сьогодні, значною мірою ускладнює підготовку майбутніх і чинних публічних службовців. Ці колізії стосуються, зокрема, тривалості підготовки магістрів, стипендійного забезпечення та працевлаштування державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування – випускників магістратур публічного управління та адміністрування денної форми навчання, можливість продовження, починаючи з 2017-2018 навчального року, підготовки бакалаврів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», процедури трансформації спеціальності 074 «Публічне управління та адміністрування» в спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування», нормативів чисельності слухачів за означеною спеціальністю на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника, професійного навчання службовців місцевого самоврядування

тощо. У цьому зв'язку спробуємо розставити акценти і запропонувати шляхи виходу з цієї законодавчої колізії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання функціонування системи професійного навчання публічних службовців в Україні були предметом розгляду таких науковців у галузі державного управління, як К.Ващенко, Н.Гончарук, Ю.Ковбасюк, В.Куйбіда, Н.Липовська, С.Серьогін, В.Толкованов та ін. У більшості наукових розробок з питань вітчизняної системи професійного навчання публічних службовців науковці надають особливу увагу проблемі законодавчого забезпечення функціонування означеної системи. Цей аспект досліджували Є.Бородін, С.Гайдученко, І.Лопушинський, О.Мельников, М.Міненко, В.Прудіус, М.Синявіна, Ж.Таланова, Т.Тарасенко, М.Терентьєв, О.Харченко та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас виважений підхід до визначення кроків оновлення цієї системи потребує більш широкого наукового дискурсу з наданням особливої уваги проблемі правового забезпечення її функціонування.

Формування цілей статті. Саме тому метою статті є виокремлення ключових питань законодавчого забезпечення реформування системи професійного навчання публічних службовців в Україні. Досягнення означеної мети передбачає аналіз чинної та перспективної нормативно-правової бази щодо вдосконалення вітчизняної системи професійного навчання публічних службовців і законодавчого забезпечення цього процесу та визначення сутності змін нормативно-правового забезпечення з питань професійного навчання публічних службовців в Україні.

Виклад основного матеріалу

1. Насамперед з'ясуємо, фахівців якого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня) нині потребує державна служба. Відповідно до статті 19 «Право на державну службу» Закону України «Про державну службу» право на державну службу мають повнолітні громадяни

України, які вільно володіють державною (українською) мовою та яким присвоєно ступінь вищої освіти не нижче: 1) магістра – для посад категорій «А» і «Б»; 2) бакалавра, молодшого бакалавра – для посад категорії «В» [3]. Крім того, стаття 20 цього ж Закону закріплює норму про те, що для посад категорії «В» претенденти повинні мати вищу освіту ступеня молодшого бакалавра або бакалавра та вільно володіти державною (українською) мовою [5]. Отже, як видно з норм Закону, публічні службовці-керівники (категорії «А» і «Б» повинні мати ступінь вищої освіти не нижче магістра, а публічні службовці-спеціалісти – бакалавра або молодшого бакалавра [5].

2. Хто сьогодні в Україні готує державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування і за якими ступенями вищої освіти (освітньо-кваліфікаційними рівнями). Як свідчать результати вступної кампанії 2016 року, підготовку державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування за ступенем вищої освіти (освітньо-кваліфікаційним рівнем) «магістр» нині здійснює Національна академія державного управління при Президентові України та її чотири регіональні інститути (Дніпропетровський, Львівський, Одеський та Харківський), національні і державні вищі навчальні заклади, що мають відповідні ліцензії та відібрані на конкурсних засадах Національним агентством України з питань державної служби (2016-2017 н.р. – 31 виш), інші ВНЗ, зокрема приватні, що мають відповідні ліцензії.

Починаючи з 2016-2017 навчального року, уперше в Україні приблизно 200 вищих навчальних закладів розпочали підготовку бакалаврів за спеціальністю 074 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», що постала в результаті поділу ліцензованого обсягу певного вишу з підготовки бакалаврів за спеціальністю 6.030601 «Менеджмент» галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» на дві спеціальності – 073 «Менеджмент» і 074 «Публічне управління та адміністрування». Цей поділ став можливим відповідно до Актів узгодження

переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) молодшого спеціаліста, спеціаліста, бакалавра та магістра, затверджених Міністром освіти і науки України до початку вступної кампанії 2016 року.

Отже, як видно, вищі навчальні заклади України, що здійснюють підготовку чинних чи майбутніх публічних службовців, відповідно до законів України «Про вищу освіту» [3] та «Про державну службу» [5] та «Про службу в органах місцевого самоврядування» [12] взяли курс на підготовку магістрів і бакалаврів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування». На сьогодні «білою плямою» в Україні залишається лише питання щодо підготовки молодших бакалаврів, потребу в яких закріплено в Законі України «Про державну службу», оскільки жоден виш нині ще не має такої ліцензії.

3. Яка тривалість підготовки фахівців у магістратурах за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування». Якщо підготовка бакалаврів на сьогодні тут не викликає сумнівів (3 роки 10 місяців), то з підготовкою магістрів виникли певні законодавчі колізії. Так, частиною п'ятою статті 5 Закону України «Про вищу освіту» передбачається, що «магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом (науковою установою) в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків [3].

Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 року №789 (зі змінами, унесеними постановою КМУ від 27 вересня 2016 року №674)

[10] визначає, що державні службовці і посадові особи місцевого самоврядування проходять підготовку за освітньо-професійною програмою, тобто в обсязі, що не перевищує 90-120 кредитів (1,5 – 2 навчальні роки). Як відомо, починаючи з 2004 року, українські ВНЗ розпочали поступовий перехід на нову систему оцінювання. Згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України від 16 жовтня 2009 року №943 у вищих навчальних закладах України було запроваджено Європейську кредитно-трансферну систему та її ключові моменти («Аплікаційна форма студента», «Угода про навчання», «Угода про практичну підготовку та зобов'язання про якість», «Академічна довідка» та «Додаток до диплому європейського зразка») [6].

Відповідно до цього Документа [6] загальний обсяг годин із навчальної дисципліни повинен включати час на проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, консультацій, практик, самостійної та індивідуальної роботи й контрольних заходів. 60 кредитів ЄКТС відповідають навчальному навантаженню повного навчального року. Відповідно, обсяг одного кредиту ЄКТС складає в середньому $1800/60 = 30$ годин, де 1800 – це середня кількість академічних годин, а 60 – кількість кредитів, що відповідає завантаженості навчального року.

Отже, як видно, навчальний рік може мати 60 кредитів, а обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра, у тому числі публічного управління та адміністрування, становить 90-120 кредитів ЄКТС, тобто 1,5 – 2 навчальні роки.

У той же час постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 року №789 [10] (зі змінами, унесеними постановою КМУ від 27 вересня 2016 року №674 [1]) щодо термінів навчання встановлює, що «строк навчання за денною формою становить 18 місяців, за вечірньою, заочною (дистанційною) — 30 місяців» [10]. Тобто термін навчання за денною формою відповідає Закону України «Про вищу освіту» [3] та нормативно-правовим актам Міністерства освіти і науки України [6], а за заочною – ні, оскільки

перевищує встановлений період навчання на 0,5 – 1 навчальний рік, що потребує свого вноормування.

4. *Яке стипендійне забезпечення та працевлаштування випускників магістратур денної форми навчання за спеціальністю 074 (281) «Публічне управління та адміністрування».* Частина перша статті 48 «Підвищення рівня професійної компетентності державних службовців» Закону України «Про державну службу» [5] встановлює, що державним службовцям створюються умови для підвищення рівня професійної компетентності шляхом професійного навчання, яке проводиться постійно. Професійне навчання державних службовців проводиться за рахунок коштів державного бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством, через систему підготовки, перепідготовки, спеціалізації та підвищення кваліфікації, зокрема в галузі знань «Публічне управління та адміністрування», у встановленому законодавством порядку в навчальних закладах, установах, організаціях незалежно від форми власності, які мають право надавати освітні послуги, у тому числі за кордоном.

Частина сьома названої статті закріплює, що на строк професійного навчання за державним службовцем зберігаються його посада та заробітна плата. Тобто, за державним службовцем чи посадовою особою місцевого самоврядування має зберігатися посада, яку він обіймав на публічній службі до вступу на навчання за денною формою, як це було передбачено постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 року №789 [10] до внесення до неї змін постановою КМУ від 27 вересня 2016 року [1], що в подальшому унеможлиблює працевлаштування випускників магістратур денної форми навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» на місця своєї попередньої роботи, а змушує їх брати участь у конкурсі на загальних підставах.

Це вже сталося взнаки 2016 року, коли значна кількість вишів України, що здійснюють підготовку фахівців за замовленням Національного агентства

України з питань державної служби, не змогла виконати державне замовлення щодо прийому державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування за денною формою навчання (було набрано лише 43 особи на 100 місць державного замовлення).

Крім того, постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2016 року №674 [1] було вилучено із Порядку прийому на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» галузі знань «Публічне управління та адміністрування», затвердженого постановою КМУ від 29 липня 2009 року №789 [10], положення про направлення на навчання і працевлаштування випускників денної форми навчання, а також обмежено розмір стипендії слухача магістратури денної форми навчання, передбаченого Законом у розмірі заробітної плати [5], до 2700 гривень.

5. Яка тривалість навчання слухачів магістратур за спеціальністю 074 «Публічне управління та адміністрування» 2016 року вступу. 2016 року, до набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2016 року №674 [1], вищі навчальні заклади, що здійснюють підготовку державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування за спеціальностями галузей знань 1501 «Державне управління» та 074 «Публічне управління та адміністрування» в липні-серпні 2016 року здійснили набір і зарахували слухачів до магістратур за спеціальністю 074 «Публічне управління та адміністрування», унісши відповідні відомості про терміни навчання до Єдиної державної електронної бази з питань освіти і електронний вступ (ЄДЕБО) – 1,5 року як за денною, так і за вечірньою формами навчання.

Названою вище Постановою [1] встановлено, що «особи, які вступили до вищих навчальних закладів до набрання чинності цією постановою, продовжують навчання відповідно до спеціальностей галузі знань «Державне управління» або спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

галузі знань «Управління та адміністрування» і працевлаштовуються на умовах, що були визначені до набрання чинності цією постановою». Тобто вступники 2016 року мають вчитися і працевлаштовуватися на тих умовах, на яких вони були зараховані, тобто впродовж 1,5 року, як це передбачено Законом України «Про вищу освіту» [3] та Правилами прийому до вищих навчальних закладів. Крім того, вони мають бути працевлаштовані після закінчення навчання на місця своєї попередньої праці без проходження конкурсу.

У той же час Національне агентство України з питань державної служби затвердило на 2016-2017 навчальний рік для вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку магістрів за державним замовленням за заочною формою навчання, навчальний план, розрахований на 30 місяців, тобто 2,5 навчального року, що, як видно, суперечить і Закону України «Про вищу освіту» [3], і постанові Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2016 року №674 [1].

б. Яка процедура переходу від спеціальності 074 «Публічне управління та адміністрування» до спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Відповідно до актів узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) молодшого спеціаліста, спеціаліста, бакалавра та магістра, затверджених Міністром освіти і науки України до початку вступної кампанії 2016 року, вищі навчальні заклади здійснюють підготовку магістрів і бакалаврів відповідно до наявних ліцензій за спеціальністю 074 «Публічне управління та адміністрування».

Відтак Кабінет Міністрів України своєю постановою від 27 вересня 2016 року №674 [1] утворив нову галузь знань «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

У цьому зв'язку Міністерству освіти і науки України разом із вишами, що здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» слід було терміново розробити процедуру переходу до нової спеціальності: або здійснити ці дії автоматично через внесення нової спеціальності до Правил прийому вишів 2017 року і відповідно до ЄДЕБО, чи шляхом внесення змін до Актів узгодження переліку спеціальностей.

З метою реалізації цього МОН, керуючись частиною третьою статті 8 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», своїм Листом від 24 лютого 2017 року №1-9/106 повідомив керівників наукових і вищих навчальних закладів про продовження дії ліцензій в разі зміни найменування спеціальностей, оскільки це не призводить до зміни предмета діяльності ліцензіатів. Так, відповідно до внесених змін, під час переоформлення ліцензій на освітню діяльність або витягів щодо права здійснення освітньої діяльності закладів освіти з Єдиної державної електронної бази з питань освіти (далі - ЄДЕБО) спеціальність 074 «Публічне управління та адміністрування» буде переоформлятися на спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування» відповідно [2].

7. Які можливості дальшої підготовки бакалаврів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [7], наказу Міністерства освіти і науки України від 06 листопада 2015 року №1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року №266» [11], а також Акта узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу ВНЗ, починаючи з 2016-2017 н.р. у великій кількості

вищів України здійснюється підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» за спеціальністю 074 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», у тому числі й за державним замовленням МОН України.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2016 року №674 «Деякі питання реформування системи професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування» [1] на виконання статті 48 Закону України «Про державну службу» [5] було утворено нову галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування» та в ній спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування». Цією ж постановою з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» вилучено спеціальність 074 «Публічне управління та адміністрування».

Як видно з назви постанови [1], вона стосується лише системи професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування», тобто випускники середніх шкіл (які априорі не є державними службовцями та посадовими особами місцевого самоврядування) за результатами зовнішнього незалежного оцінювання на базі атестата про середню освіту, починаючи з 2017 року, уже не мають права вступу до ВНЗ України на спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування».

У перспективі це призведе до того, що на державну службу та службу в органах місцевого самоврядування приходитимуть бакалаври будь-якого ступеня вищої освіти, тільки не за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування». Випускники ж бакалаврату за спеціальністю 074 «Публічне управління та адміністрування», які вступили 2016 року, будуть в Україні першими й останніми.

У зв'язку з викладеним вище Міністерство освіти і науки України мало б дати роз'яснення вищим навчальним закладам, чи матимуть вони право і надалі, починаючи з 2017-2018 н.р., здійснювати набір випускників середніх

шкіл за результатами зовнішнього незалежного оцінювання за ступенем вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» відповідно до наявних у них ліцензій та сертифікатів про акредитацію.

8. *Які нормативи чисельності слухачів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника.* Проектом постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження нормативів чисельності здобувачів вищої освіти (курсантів), аспірантів (ад'юнктів), докторантів, слухачів, інтернів, клінічних ординаторів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах державної форми власності», оприлюдненому для обговорення на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України, передбачається, що норматив чисельності здобувачів вищої освіти (курсантів) денної форми навчання на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах державної форми власності для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для спеціальності 074 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» складає 13,5 (додаток 1) [8]. У той же час названий проект постанови КМУ [8] не передбачає норматив чисельності для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Водночас чинною постановою Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. №1134 «Про затвердження нормативів чисельності студентів (курсантів), аспірантів (ад'юнктів), докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів, клінічних ординаторів на одну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації та вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності» встановлено, що значення нормативу чисельності слухачів за спеціальністю 8.15010002 «Державна служба» галузі знань 1501 «Державне управління» визначається Головдержслужбою [9].

Відтак Головне управління державної служби України і Міністерство освіти і науки України спільним наказом від 10 жовтня 2003 року №100/680 «Про встановлення нормативу чисельності слухачів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах, що здійснюють підготовку магістрів за спеціальністю «Державна служба» в освітній галузі «Державне управління», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21 жовтня 2003 р. за № 952/8273, установило норматив чисельності слухачів денної форми навчання на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника для вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку магістрів за спеціальністю «Державна служба» в освітній галузі «Державне управління», у значенні 4,5 [4].

У зв'язку з викладеним вище, зважаючи на запровадження постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2016 року №674 «Деякі питання реформування системи професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування» нової галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» та спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» [1], Національне агентство України мало б ініціювати видання спільного наказу Нацдержслужби і Міністерства освіти і науки України про встановлення нормативу чисельності слухачів для підготовки магістрів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» для денної форми навчання в значенні 4,5, для заочної – 9 осіб на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника.

9. Якою є професійна підготовка службовців місцевого самоврядування за кошти державного та місцевих бюджетів. Статтею 38 нового Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 09 лютого 2017 року №1848-VIII [12] передбачено, що навчання (професійна підготовка, підвищення кваліфікації, інші види навчання) здійснюються за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів (курсив наш – авт.),

інших джерел, не заборонених законодавством, у навчальних закладах, установах, організаціях незалежно від форм власності, які мають право надавати освітні послуги, у тому числі за кордоном.

У той же час частиною п'ятою цієї ж статті передбачено, що в разі вступу службовця місцевого самоврядування до вищого навчального закладу для проходження навчання за денною формою йому виплачується стипендія за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету в розмірі, визначеному положенням про навчання службовців місцевого самоврядування, що затверджується відповідною радою.

Тобто виходить, що службовець місцевого самоврядування може навчатися як за кошти державного, так і місцевого бюджетів, проте отримувати стипендію – лише за кошти місцевого бюджету. Водночас постановою КМУ від 29 липня 2009 року №789 [10] встановлено розмір стипендії в сумі, що не перевищує 2700 гривень, а норма Закону [12] – у розмірі, визначеному відповідною місцевою радою.

У той же час постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 року №789 (зі змінами, унесеними постановою КМУ від 27 вересня 2016 року №674) «Про затвердження Порядку прийому на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» галузі знань «Публічне управління та адміністрування» передбачає, що на навчання за державним замовленням приймаються державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування [10]. Отже, як видно, Кабінету Міністрів України слід привести окремі норми цієї постанови відповідно до нового Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування» [12] (у разі набуття ним чинності).

Висновки з даного дослідження. Отже, вищевикладене свідчить про те, що Кабінету Міністрів України, Міністерству освіти і науки України та Національному агентству України з питань державної служби на виконання

законів України «Про вищу освіту» [3], «Про державну службу»[5] та «Про службу в органах місцевого самоврядування» [12] (у разі набуття ним чинності) слід невідкладно привести свої підзаконні нормативно-правові акти відповідно до норм названих вище законів, що внесе ясність у процес підготовки фахівців за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Перспективи подальших розвідок. Перспективним напрямком дальших наукових пошуків є віднайдення засобів оновлення змісту, форм і методів навчання публічних службовців в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Деякі питання реформування системи професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування: постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2016 року №674 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249368547>
2. Лист Міністерства освіти і науки України від 24 лютого 2017 року №1-9/106 керівникам наукових установ і вищих навчальних закладів [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http://mon.gov.ua/content/licenziya/2017/list-mon-vid-24.02.2017-1-9-106-shhodo-zmin-dopereleliku-speczialnostej-\(1\).pdf](http://mon.gov.ua/content/licenziya/2017/list-mon-vid-24.02.2017-1-9-106-shhodo-zmin-dopereleliku-speczialnostej-(1).pdf)
3. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 року №1556-VII (набув чинності з 06 вересня 2014 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page6>
4. Про встановлення нормативу чисельності слухачів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах, що здійснюють підготовку магістрів за спеціальністю «Державна служба» в освітній галузі «Державне управління»: спільний наказ Головного управління державної служби України і Міністерство освіти і науки України від 10 жовтня 2003 року №100/680 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG8273.html
5. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року №889-VIII (набув чинності з 01 травня 2016 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
6. Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансфертної системи: наказ Міністерства освіти і науки України від 16 жовтня 2009 року №943 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.abiturient.in.ua/ua/bologna_process_ua/nakaz_943_ua
7. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року №266 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248149695>
8. Про затвердження нормативів чисельності здобувачів вищої освіти (курсантів), аспірантів (ад'юнктів), докторантів, слухачів, інтернів, клінічних ординаторів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах державної форми власності: Проект постанови Кабінету Міністрів України

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/citizens/zvyazki-z-gromadskistyuu/konsultacziyi-z-gromadskistyuu/gromadske-obgovorennnya-2016.html>
9. Про затвердження нормативів чисельності студентів (курсантів), аспірантів (ад'юнктів), докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів, клінічних ординаторів на одну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації та вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності: постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 року №1134 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1134-2002-%D0%BF>
 10. Про затвердження Порядку прийому на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» галузі знань «Публічне управління та адміністрування»: постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 року №789 (зі змінами, унесеними постановою КМУ від 27 вересня 2016 року №674) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/789-2009-%D0%BF>
 11. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року №266»: наказ Міністерства освіти і науки України від 06 листопада 2015 року №1151 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>
 12. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 09 лютого 2017 року №1848-VIII (не набув чинності) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>

Statement of the problem. Compliance with modern requirements, in particular, the ability to navigate the processes of social development, to ensure the quality of managerial decisions and willingness to take responsibility for their implementation are identified by needs of changes in the philosophy of the vocational training for public servants. The new education should be based on the priorities of human development, the humanization and democratization of value orientations of the personality and knowledge as the main factor of social progress. These guidelines fully meet the needs of the formation of the foundations of democratic governance and "service" state.

Urgency. One of the most topical directions of the improvement of the national system of professional training for public servants is the development of the legislative framework of human resources management. The question of the formation, development and realization of human potential in the process of passing a professional career in public authorities and local governments is of particular importance in this regard. This issue should receive much more attention

on ways to further improvement of the normative legal base on regulation of the system of professional training of civil servants in Ukraine.

The purpose of the article. Therefore, the purpose of this article is to highlight key issues of legislative support of reforming the system of professional training for civil servants in Ukraine.

Our task was to study. The achievement of this goal involves the analysis of the current and prospective regulatory framework to improve national system of professional training for public servants and legislative support of this process and determining the nature of changes in normative-legal support of professional training for public servants in Ukraine.

Summary. In the article on the basis of the analysis of the current and prospective regulatory framework for professional training of public servants the issues of legislative support of reforming the system for professional training of civil servants and officials of local self-government in Ukraine are considered. The basic directions of changes of normative-legal support of this process are given.

Conclusion and outcomes. The above material in this article suggests that the Cabinet of Ministers of Ukraine, the Ministry of education and science of Ukraine and National Agency of Ukraine on civil service on the implementation of the law of Ukraine "On higher education" [3], "On public service" [5] and "On service in local self-government bodies" [12] should bring their regulatory legal acts in accordance with the norms of the mentioned laws will bring clarity to the process of training in the specialty 281 "Public administration" branch of knowledge 28 "Public administration and management " without delay.